

Kommunstyrelsen

Budgetuppföljning per mars 2025 för Danderyds kommun

Ärende

Prognosen för årets resultat för helåret 2025 är ett överskott om 47,0 miljoner kronor. Det är en positiv avvikelse om 38,3 miljoner kronor jämfört med budget.

De största positiva avvikelserna jämfört med budget prognostiseras för pensioner (netto) med 22,9 miljoner kronor och för nämnderna med 15,6 miljoner kronor

Kommunens samlade målbedömning är att ett av kommunens nämndmål inte kommer att uppnås.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer budgetuppföljningen per mars 2025 för Danderyds kommun.
2. Kommunstyrelsen uppdrar åt tekniska nämnden att i nämndens delårsrapportering 2025 redovisa en åtgärdsplan för att få en ekonomi i balans.
3. Kommunstyrelsen uppdrar åt utbildningsnämnden att precisera vilka åtgärder som är genomförda enligt skolutredningen och vilka åtgärder som kvarstår. Redovisningen ska lämnas till kommunstyrelsen senast tredje kvartalet 2025.

Bakgrund

Enligt kommunens riktlinjer för ekonomistyrning ska varje nämnd fortlöpande följa upp verksamheterna både i verksamhetsmässiga och ekonomiska termer inom respektive ansvarsområde. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för tillsynen av nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska fortlöpande följa nämndernas verksamhet på övergripande nivå.

Jonas Vehmonen

Budgetuppföljningen sker i syfte att informera nämnderna och kommunstyrelsen om ekonomiska avvikelser, vilket i sin tur ger möjlighet att fatta beslut om att vidta eventuella åtgärder.

Kommunledningskontorets utredning

Tekniska nämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 6,0 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen beror på högre nettokostnad jämfört med budget för fastighetsverksamheten, bland annat med anledning av lägre hyresintäkter och högre avskrivnings- och räntekostnader för fastighetsverksamheten.

För *verksamheten avfall* prognostiseras negativ avvikelse med 2,3 miljoner kronor jämfört med budget. Verksamheten är finansierad via taxa som betalas av abonnenter och ej genom skatteuttag. Det innebär att verksamheten inte belastar tekniska nämndens budget.

Utbildningsnämnden prognostiserar en positiv avvikelse för hela nämnden om 16,4 miljoner kronor varav en negativ avvikelse om 3,6 miljoner kronor för verksamheten grundskola i egen regi jämfört med budget. Nämnden prognostiserar att målet om att verksamheter bedrivs kostnadseffektivt inte kommer uppnås.

Kommunens riktlinjer för ekonomistyrning anger att vid uppkomna eller förväntade negativa avvikelser mot budget på nämndnivå kan kommunstyrelsen besluta att berörd nämnd ska ta fram en åtgärdsplan och presentera planen för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen avgör om det krävs särskilda beslut för att nämnden ska nå en ekonomi i balans.

Om negativa avvikelser förekommer inom nämndens budget samtidigt som den totala nämndbudgeten inte överskrids är det den berörda förvaltningschefens ansvar att vidta åtgärder så att respektive avdelning eller motsvarande når en ekonomi i balans.

Riktlinjerna anger också att den nämnd vars verksamhet har ansvar för byggnader och anläggningar ska ha en nollbudget. Det innebär att verksamheten ska vara självfinansierad. Verksamhetens hyresintäkter ska täcka verksamhetens kostnader över tid. Det kan innebära att tekniska nämndens fastighetsverksamhet kan ett (1) enskilt år gå med ett underskott och sedan verka för att hyresintäkterna nästkommande år blir högre än kostnaderna. Även om fastighetsverksamheten kan gå med underskott utesluter det inte att kommunstyrelsen eller tekniska nämnden beslutar om att ta fram en åtgärdsplan för att nå en ekonomi i balans för verksamheten.

Pensioner (Netto)

Med anledning av kommunstyrelsens önskemål om mer information om bland annat pensioner (netto) där PO-pålägg (personalomkostnadspålägg) ingår, följer här en kortfattad beskrivning.

Syftet med PO-pålägget är att fördela kostnader för dels *lagstadgade arbetsgivaravgifter*, som fastställs av riksdagen, dels avgifter enligt kollektivavtal mellan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och fackförbund inom offentlig sektor, såsom *avtalsförsäkringar* och *avtalspensioner*.

PO-påläggets storlek ska spegla de faktiska kostnaderna för lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och avtalspensioner för respektive verksamhet. Skillnaden mellan det som debiteras internt via PO-pålägget och de verkliga kostnaderna belastar kommunens centrala budget under posten "pensioner (netto)" i den förenklade resultaträkningen som presenteras i budgetuppföljningen.

En avvikelse på posten "pensioner (netto)" jämfört med budgeten kan ha flera orsaker. Den kan exempelvis bero på att kommunens pensionskostnader, arbetsgivaravgifter eller avtalsförsäkringar har ökat eller minskat. Avvikelsen kan också bero på att utfallet av fördelningen mellan verksamheterna och den centrala budgeten skiljer sig från budgeten.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret gör bedömningen att tekniska nämnden bör inkomma med åtgärdsplan både utifrån riktlinjer för ekonomistyrning samt att nämnden redovisade en negativ avvikelse mot budget år 2024. Åtgärdsplanen gäller för båda verksamheterna, fastighet och avfall.

När det gäller utbildningsnämnden gör kommunledningskontoret bedömningen att förvaltningschefen bör ta fram en åtgärdsplan för verksamheten grundskolorna i egen regi och rapportera planen till utbildningsnämnden. Kommunledningskontoret föreslår även att kommunstyrelsen får ett förtydligande från utbildningsnämnden kring vilka åtgärder som nämnden har vidtagit utifrån skolutredningen. Nämnden bör därför tydliggöra vilka åtgärder som är genomförda enligt skolutredningen och vilka åtgärder som kvarstår. Redovisningen ska lämnas till kommunstyrelsen senast tredje kvartalet 2025.

Konsekvenser för barn och unga

Inga konsekvenser för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Uppföljningens syfte är att säkerställa god ekonomisk hushållning.

Kerstin Andersson
Tf. kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Budgetuppföljning per mars 2025 för Danderyds kommun
2. Budgetuppföljning per mars 2025
3. Tekniska nämndens beslut, TN 2025-04-24 § 44
4. Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2025-04-17
5. Tekniska nämndens budgetuppföljning
6. Utbildningsnämndens beslut, UN 2025-04-23 § 28
7. Bildningsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2025-04-15
8. Utbildningsnämndens budgetuppföljning

Expedieras
Samtliga nämnder